

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 103/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. februára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] Poľská republika, [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] Poľská republika, [REDACTED] [REDACTED] Poľská republika, a [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] Poľská republika, zastúpených advokátom JUDr. Dušanom Remetom, Masarykova 2, Prešov, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 S 17/2014 zo 16. januára 2015 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 S 17/2014 z 5. júna 2015 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžso 49/2015 z 22. augusta 2017, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED]

[REDACTED] a [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] Poľská republika (ďalej aj „sťažovateľ 1“), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] Poľská republika (ďalej aj „sťažovateľka 2“), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] Poľská republika (ďalej aj „sťažovateľ 3“), a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] Poľská republika (ďalej aj „sťažovateľ 4“, spolu ďalej aj „sťažovatelia“), zastúpených advokátom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 S 17/2014 zo 16. januára 2015 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 S 17/2014 z 5. júna 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžso 49/2015 z 22. augusta 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ 1 sa žalobami doručenými krajskému súdu domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutí Sociálnej poisťovne, ústredia (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) č. 14502-2/2014-BA zo 16. januára 2014 (konanie vedené krajským súdom pôvodne pod sp. zn. 2 S 17/2014), č. 16225-2/2014-BA z 20. januára 2014 (konanie vedené krajským súdom pôvodne pod sp. zn. 2 S 18/2014) a č. 15330-2/2014-BA zo 4. februára 2014 (konanie vedené krajským súdom pôvodne pod sp. zn. 2 S 28/2014) vydaných v konaniach vo veciach zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti. Uzneseniami krajského súdu sp. zn. 2 S 17/2014, sp. zn. 2 S 18/2014 a sp. zn. 2 S 28/2014 z 1. augusta 2014 boli do konania pribratí sťažovateľka 2

a sťažovatelia 3 a 4. Uznesením krajského súdu sp. zn. 2 S 17/2014 zo 16. januára 2015 došlo k spojeniu súdnych konaní vedených krajským súdom pod sp. zn. 2 S 17/2014, sp. zn. 2 S 18/2014 a sp. zn. 2 S 28/2014 do konania ďalej vedeného pod sp. zn. 2 S 17/2014.

Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žaloby zamietol, návrh sťažovateľa 1 na pribratie účastníkov do konania v súlade s (v tom čase platným a účinným) § 92 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zamietol a účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd poukázal na to, že sťažovateľ 1 namietal v žalobách porušenie iných ako svojich subjektívnych práv, v dôsledku čoho sú žaloby nedôvodné. Vo vzťahu k sťažovateľke 2 a sťažovateľom 3 a 4 krajský súd zdôraznil, že tieto žaloby nepodali. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ 1 podal odvolanie, o ktorom rozhodol napadnutým rozsudkom najvyšší súd tak, že odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne.

Sťažovatelia poukazujú vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a napadnutému rozsudku najvyššieho súdu na jednotlivé ustanovenia zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov a zároveň na vybrané rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré podľa ich názoru neboli v ich veci zohľadnené, a to:

«... rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 9 Sžso 90/2015 zo dňa 14. 12. 2016 v skutkovo obdobnej a právne totožnej veci, v zmysle ktorého pobočka Sociálnej poisťovne ani Sociálna poisťovňa, ústredie nemali právomoc rozhodnúť o určení tzv. uplatniteľnej legislatívy vo vzťahu k osobám v rovnakom postavení, v akom sa nachádzajú sťažovatelia.

Vzhľadom na to neprichádza do úvahy iná možnosť, ako zrušenie rozhodnutia pobočky Sociálnej poisťovne a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie, nakoľko tieto sú vydané bez opory v zákone a možno ich označiť za tzv. nulitné, resp. ničotné právne akty („paakty“).

Bez ohľadu na akékoľvek ďalšie skutočnosti preto malo dôjsť k zrušeniu rozhodnutia pobočky Sociálnej poisťovne a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie aj v danej veci sťažovateľov.

Práve v tomto vidia sťažovatelia najzávažnejšie pochybenie zo strany Najvyššieho súdu SR a Krajského súdu v Prešove, pretože ak pobočka Sociálnej poisťovne ani Sociálna poisťovňa, ústredie jednoducho nemali právomoc rozhodnúť o určení tzv. uplatniteľnej legislatívy vo vzťahu k sťažovateľom, mali bezodkladne pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia pobočky Sociálnej poisťovne a rozhodnutia Sociálnej poisťovne ústredie v danej veci sťažovateľov.

Najvyšší súd SR a Krajský súd v Prešove v tejto súvislosti podľa § 134 ods. 2 písm. b) zákona č. 162/2015 Z. z. dokonca neboli viazaní ani samotnými dôvodmi žaloby sťažovateľov a mali ex lege zrušiť napadnuté rozhodnutia pobočky Sociálnej poisťovne a Sociálnej poisťovne, ústredie, nakoľko ide o rozhodnutia vydané orgánmi, ktoré na to neboli podľa zákona oprávnené.

... rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 10 Sžso 24/2015 zo dňa 27. 04. 2016 v skutkovo obdobnej a právne totožnej veci, v ktorom Najvyšší súd SR vyslovil svoj názor o tom, že rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne a rozhodnutie Sociálna poisťovne, ústredie sú predčasné, a to pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Konkrétne tieto rozhodnutia vychádzajú z nedostatočne zisteného skutkového stavu na posúdenie skutočnosti, či osoby (v rovnakom postavení ako sťažovatelia v danej veci), vykonávajú alebo nevykonávajú činnosť na území Slovenskej republiky, resp. či tu majú registrované sídlo.

... Najvyšší súd SR v danej veci nezohľadnil ani rozhodnutie 10 Sžso 40/2015 zo dňa 24. 08. 2016, v ktorom došlo k vysloveniu záveru o tom, že rozhodnutie súdu musí byť vo vzťahu k sťažovateľom rovnaké, pretože sa týka ich spoločných práv.

... rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č. k. 9 Sžso 87/2015 zo dňa 26. 04. 2017 došlo v skutkovo a právne takmer identickom prípade (v porovnaní s prejednávaným prípadom) k tomu, že žalobou napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne bolo zrušené a vec bola vrátená žalovanej Sociálnej poisťovni, Ústredie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Dôvodom pritom bola skutočnosť, že jediným orgánom oprávneným rozhodnúť o uplatniteľnej legislatíve vo vzťahu k dotknutej osobe (v identickom postavení ako sťažovateľ II v prejednávanej veci) je príslušný orgán Poľskej republiky, pričom z administratívneho spisu vyplýva, že tento orgán v minulosti určil ako uplatniteľnú legislatívu Slovenskej republiky. Zmena jeho rozhodnutia pritom už z administratívneho

spisu nevyplýva, preto je rozhodnutie žalovanej Sociálnej poisťovne... nesprávne a bez opory v zákone.

Za jedno z najzávažnejších pochybení zo strany Najvyššieho súdu SR... považujú sťažovatelia tiež neprerušenie súdneho (odvolacieho) konania zo strany Najvyššieho súdu SR, hoci tak Najvyšší súd SR uskutočnil v skutkovo obdobných a právne totožných veciach.

Najvyšší súd SR totiž v skutkovo obdobnej a právne totožnej veci uznesením č. k. 1 Sžso 11/2015 zo dňa 28.01.2016 prerušil odvolacie konanie a predložil Súdnemu dvoru EU na rozhodnutie tri prejudiciálne otázky týkajúce sa výkladu „základného nariadenia“ (nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004), nakoľko odpovede na tieto otázky predstavujú právny základ pre vyriešenie vnútroštátneho sporu.

Iný senát Najvyššieho súdu SR mal konkrétne za to, že nie je možné v odvolacom konaní rozhodnúť bez toho, aby došlo najprv k zodpovedaniu príslušných prejudiciálnych otázok zo strany Súdného dvora EU, pričom senát Najvyššieho súdu SR konajúci vo veci sťažovateľov takýto záver neprijal a vo veci meritórne rozhodol, čím porušil základné práva sťažovateľov...

Vzhľadom... na... uvedené... je zrejmé, že týmto spôsobom dochádza k... porušovaniu práva sťažovateľov na tzv. predvídateľnosť súdnych rozhodnutí, resp. právnej istoty.»

Sťažovatelia namietajú nedostatočne zistený skutkový stav a v konkrétnostiach zdôrazňujú, že je zrejmé, že «... došlo k akceptovaniu a k „odobreniu“ zjavne nedostatočne zisteného skutočného stavu veci zo strany orgánov verejnej správy (pobočky Sociálnej poisťovne a Sociálna poisťovňa, ústredie). Z napadnutých rozhodnutí Krajského súdu v Prešove a Najvyššieho súdu SR vyplývajú výhrady k tomu, že samotní sťažovatelia boli vo vzťahu k zisťovaniu skutočného stavu veci v administratívnom konaní „málo činní“ a tak v administratívnom konaní, ako aj v konaní pred súdom nepredložili dôkazy, potrebné na preukázanie ich argumentácie. Všeobecné súdy teda v rozpore s právnou úpravou preniesli na sťažovateľov ako účastníkov administratívneho konania dôkaznú povinnosť na preukazovanie okolností, ktoré sú pre správny orgán dôležité pre meritórne a náležité rozhodnutie vo veci samej. Navyše aj na skutočnosti, ktoré neboli predmetom dokazovania pred prvostupňovým správnym orgánom...

Podľa sťažovateľov je neakceptovateľné a nespravodlivé, aby boli nad rámec „súčinnosti“ povinní v administratívnom konaní čokoľvek preukazovať a dokazovať...

Z rozsudku Krajského súdu... a Najvyššieho súdu... vyplýva tiež to, že sťažovateľ I na území Slovenskej republiky nemá registrované sídlo a sťažovatelia II až IV na území Slovenskej republiky reálne nevykonávajú žiadnu činnosť.

K vysloveniu tohto záveru zo strany orgánu verejnej správy však v administratívnom konaní celkom preukazne nedošlo po náležitom zistení skutočného stavu veci...

Sťažovatelia sú presvedčení o tom, že orgán verejnej správy pred vydaním svojho rozhodnutia nedostatočne zistil skutkový stav veci a tento súčasne nepostačuje na riadne posúdenie veci v súdnom konaní (v rámci správneho súdnictva), v dôsledku čoho bolo potrebné, aby Krajský súd... resp. Najvyšší súd... napadnuté rozhodnutia orgánov verejnej správy zrušil.

Osobitne sťažovatelia uvádzajú, že Krajský súd... a Najvyšší súd... pri... rozhodovaní nezohľadnili ani to, že Sociálna poisťovňa, ústredie už vopred (pred vykonaním kontroly u sťažovateľa I) vedela o tom, že pristúpi k vydaniu rozhodnutia, ktorým potvrdí rozhodnutie svojej pobočky...»

Sťažovatelia ďalej namietajú neprípustnú retroaktivitu napadnutých rozhodnutí, pričom v tejto súvislosti uvádzajú, že «... rozhodnutím Krajského súdu... a rozhodnutím Najvyššieho súdu... došlo... k „akceptovaniu“ nezákonného retroaktívneho rozhodovania zo strany orgánu verejnej správy... je neprípustné, aby Sociálna poisťovňa... vydala individuálny právny akt, ktorým rozhodne o právach účastníka administratívneho konania spätne k inému dátumu než je dátum jeho vydania».

Sťažovatelia tiež namietajú, že v ich veci konajúce správne orgány pochybili aj v tom, že v príslušných administratívnych konaniach nedodržali zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutia. V tejto súvislosti uvádzajú, že „... rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne bolo vydané v rozpore s ustanovením § 210 ods. 1, ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z., nakoľko nebolo vydané v zákonnej lehote, ktorá objektívne začala plynúť podaním prihlášky, resp. registračného listu zo strany sťažovateľov...

Pobočka sociálnej poisťovne bola v danej veci povinná rozhodnúť najneskôr do 60 dní od začatia konania... Zákonnú lehotu v rámci svojho rozhodovania nedodržala ani Sociálna poisťovňa, ústredie ako odvolací orgán, nakoľko rozhodla taktiež oneskorene.“.

Podľa sťažovateľov bola v ich veci nezákonná aj kontrola zo strany Sociálnej poisťovne, pričom „*Pokiaľ ide o samotné vykonanie kontroly zo strany orgánu verejnej správy na zistenie skutočnosti, či sťažovatelia II až IV vykonávajú na území Slovenskej republiky činnosť, podľa sťažovateľov nepatrí do právomoci tohto orgánu verejnej správy (Sociálnej poisťovne).*“.

Sťažovatelia tiež namietajú porušenie princípu rovnakého zaobchádzania, poukazujúc na to, že sťažovateľ 1 „... *zamestnáva viacero zamestnancov - občanov Poľskej republiky, vo vzťahu ku ktorým pri existencii rovnakých podmienok príslušná pobočka Sociálnej poisťovne nerozhodla o tom, že nepodliehajú slovenskej legislatíve...“.*

Na základe uvedených skutočností sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol o nej nálezom tak, že vysloví porušenie práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru a základných práv zaručených čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Sťažovatelia zároveň požadujú priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume každému po 10 000 € a uplatňujú si úhradu trov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavný súd môže sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde a citovanej judikatúry ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 1 zákona

o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovatelia v sťažnosti namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ako aj postupom predchádzajúcim ich vydaniu.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci (a aj sa tejto ochrany domáhal), odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (m. m. napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súde právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (m. m. I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v rámci ktorého podľa jej názoru došlo, resp. dochádza k porušeniu jej základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 36/96).

V posudzovanom prípade boli sťažovatelia oprávnení podať proti napadnutému rozsudku krajského súdu odvolanie. Z toho vyplýva, že sťažovatelia mali k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť najvyšší súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľov v časti namietajúcej porušenie ich základných práv garantovaných ústavou, resp. práva garantovaného dohovorom napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil so závermi krajského súdu vyslovenými v napadnutom rozsudku a zdôraznil, že sťažovateľ 1 v žalobách nenamietal porušenie vlastných subjektívnych práv, ale porušenie práv svojich zamestnancov – sťažovateľov 2, 3 a 4. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil ako vecne správny napadnutý rozsudok krajského súdu v časti o zamietnutí žalôb sťažovateľa 1.

Sťažovateľka 2 a sťažovatelia 3 a 4 ako zamestnanci sťažovateľa 1 podľa argumentácie najvyššieho súdu obsiahnutej v napadnutom rozsudku žalobu proti rozhodnutiam správnych orgánov, ktoré rozhodovali o zániku ich povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti, nepodali, z čoho odvolací súd vyvodil, že sťažovateľka 2 a sťažovatelia 3 a 4 mali len postavenie pribratých účastníkov konania. Pribratím účastníkov do konania však nemožno odstrániť nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu. Keďže takýto úkon sami zo svojej (autonómnej) vôle nerealizovali, a to aj napriek tomu, že na podanie žalôb boli procesne

legitimovaní, nemôžu podľa najvyššieho súdu ani legitímne očakávať, že právami žalobcu disponovať budú, prípadne to, že tento procesný nedostatok bude odstránený podaním návrhu podľa § 92 ods. 1 OSP, ktorý nie je na správne súdnictvo aplikovateľný. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil ako vecne správne rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľa 1 na pribratie sťažovateľky 2 a sťažovateľov 3 a 4 do konania podľa § 92 ods. 1 OSP.

Ústavný súd prihliadajúc na odôvodnenie sťažnosti v prvom rade konštatuje, že sťažovatelia v podanej sťažnosti s rozhodujúcimi závermi najvyššieho súdu obsiahnutými v napadnutom rozsudku v zásade nepolemizujú. Svojou argumentáciou sa ani len nepokúšajú správnosť týchto záverov napadnúť, pričom len opakujú argumentáciu uplatnenú pred všeobecnými súdmi, ktorá sa týka vecného posúdenia ich práv, ktorá však nebola predmetom prieskumu zo strany najvyššieho súdu, keďže najvyšší súd sa „len“ stotožnil s názorom krajského súdu o tom, že sťažovateľ 1 neuniesol svoju povinnosť tvrdenia o porušení vlastných subjektívnych práv v súlade s § 247 a nasl. OSP a sťažovateľka 2 a sťažovatelia 3 a 4 nemohli byť pribraní do napadnutého konania ako jeho ďalší účastníci v súlade s § 92 ods. 1 OSP vzhľadom na to, že v zákonom ustanovenej lehote žalobu v správnom súdnictve nepodali, a teda nebránili svoje subjektívne práva zákonom ustanoveným postupom.

Absenciu právnej argumentácie sťažovateľov, ktorá je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nemôže nahrádzať ústavný súd svojou vlastnou aktivitou v tom zmysle, že by relevantné chýbajúce odôvodnenie spôsobilé spochybniť správnosť záverov najvyššieho súdu „dotváral“ sám.

S prihliadnutím na nosné dôvody napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorým potvrdil vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, ústavný súd považuje za žiaduce zdôrazniť, že najvyšší súd sa uplatnenými žalobnými argumentmi sťažovateľov vôbec nezaoberal, keďže nemal dôvod sa nimi zaoberať, a to vzhľadom na to, že dospel k záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie sťažovateľa 1 na podanie správnej žaloby, ako aj

k záveru, že sťažovateľka 2 a sťažovatelia 3 a 4 nemôžu byť pribratí do napadnutého konania ako ďalší účastníci konania, keďže ochrany svojich práv sa mali domáhať podaním žaloby v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a požadovať preskúmanie zákonnosti rozhodnutí vydaných príslušnými správnyimi orgánmi o zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti.

Za tohto stavu sa sťažovatelia mali zamerať v sťažnosti podanej ústavnému súdu predovšetkým na spochybnenie argumentácie obsiahnutej v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu a podrobne objasniť, prečo nepovažujú za možné s ňou súhlasiť, čo sa však nestalo. Ústavný súd bez toho, aby zaujímal akýkoľvek meritórny postoj k rozhodujúcim argumentom najvyššieho súdu, môže iba konštatovať, že pre úplnú absenciu „protiargumentácie“ zo strany sťažovateľov nemôže správnosť záverov najvyššieho súdu meritórne preskúmať.

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že nedostatok odôvodnenia sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky. Je totiž základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Subjektívny názor sťažovateľa o porušení ním označených práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Sťažnosť sťažovateľov neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, a preto nespĺňa ani podstatnú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 359/08), čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Aplikujúc primerane uvedený právny záver na konkrétne okolnosti posudzovanej veci bolo povinnosťou sťažovateľov odôvodniť svoju sťažnosť vo vzťahu ku kľúčovým záverom obsiahnutým v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu, ktorými mali byť porušené ich práva garantované ústavou a dohovorom. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že takáto argumentácia v nej zjavne absentuje.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol tak z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (vzhľadom na absenciu „protiargumentácie“ sťažovateľov, ktorá zjavne vylučuje možnosť vysloviť porušenie nimi označených práv zaručených ústavou a dohovorom), ako aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí (vzhľadom na absenciu relevantného odôvodnenia sťažnosti).

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2018